

CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr.1a-94/24
1-21169372-03-1a-11032024

Judecătoria Bălți sediul Sîngerei
Judecător M.Scripluc

DECIZIE
În numele Legii
01 septembrie 2026

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,
având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Ion Talpa

Judecători

Ghenadie Liulca, Ecaterina Arseni

Grefier

Carolina Bejenari

cu participarea:

Procurorului

Valentina Gavdiuc

Avocaților

Mariana Ciubara

Interpretului

Inna Rotari

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, apelul declarat de către avocatul Bulat Alexandru împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei din 08.12.2023, prin care

Maliovanîi Mihail, născut la *****, cetățean al Republicii Moldova, numărul de identificare *****, originar și domiciliat în *****, studii superioare, supus militar, căsătorit, neangajat în câmpul muncii, anterior ne judecat,

a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.332 alin.(1) CP cu liberarea acestuia de pedeapsă penală, în temeiul art.60 alin.(1) lit.a) CP, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

S-a admis parțial acțiunea civilă depusă de reprezentantul legal al părții vătămate primăria Prepeleța, primarul interimar Bolboceanu Tamara, cu privire la încasarea de la Maliovanîi Mihail în beneficiul Primăriei comunei Prepeleța a prejudiciului material în sumă de 61769,96 lei. S-a încasat din contul lui Maliovanîi Mihail în beneficiul Primăriei comunei Prepeleța prejudiciul material în sumă de 61769,96 lei. În rest, acțiunea s-a respins.

S-a admis acțiunea civilă depusă de reprezentantul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți”, Vitalie Frunza, cu privire la încasarea din contul lui Maliovanîi

Mihail în beneficiul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” a prejudiciului cauzat în mărime de 11444,39 lei. S-a încasat din contul lui Maliovanîi Mihail în beneficiul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” prejudiciul cauzat în mărime de 11444,39 lei.

Sechestrul aplicat prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul Central din 14.09.2021 asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale: *****, ***** și *****, toate amplasate în raza teritorială a satului Mihailovca, raionul Sîngerei, s-a menținut până la rămânerea definitivă a sentinței.

Cu privire la mijloacele materiale de probă instanța a decis:

- dosarul cadastral al bunului imobil cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 5,0261 ha, pe 11 file; dosarul cadastral al bunului imobil cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 1,4508 ha, pe 17 file; dosarul cadastral al bunului imobil cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,945 ha, pe 7 file; dosarul cadastral al bunului imobil cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,8653 ha, pe 5 file și dosarul cadastral al bunului imobil cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,2857 ha, pe 13 file, după intrarea sentinței în vigoare, urmează a fi păstrat în continuare la materialele cauzei.

- dosarul cadastral al bunului imobil cu nr. cadastral 7458201196 cu suprafața de 0,7063 ha, pe 3 file, după intrarea sentinței în vigoare urmează a fi restituit Serviciului cadastral teritorial Sîngerei.

Termenul de examinare a cauzei: în instanța de fond de la 11.11.2021 până la 08.12.2023, în instanța de apel de la 11.03.2024 până la 01.09.2026.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului înaintat, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă :

Adoptând sentința în cauză prima instanță a reținut, că Maliovanîi Mihail, activând în perioada anilor 1995-1999 în funcția de primar al satului Mihailovca, raionul Sîngerei, prin urmare, în conformitate cu prevederile art.183 Cod penal (aprobat prin Legea din 24.03.1961) și respectiv art.123 Cod penal (aprobat prin Legea nr. 985-XV din 18.04.2022), fiind persoană publică, exercitându-și atribuțiile de serviciu în conformitate cu prevederile Legii privind administrația publică locală nr. 310 din 07.12.1994 și Legii privind administrația publică locală nr.186 din 06.11.1998, acționând intenționat, în interes material, ce se manifestă prim majorarea ilicită a proprietăților sale și interes personal, exprimat prin dobândirea ilicită a diferitor suprafețe de teren agricol în proprietate de către rudele

sale: tata *****, fratele *****, soacra *****, în perioada anilor 1997-1999 a organizat confecționarea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, care reprezintă documente oficiale și autentifică dreptul deținătorilor de teren pe numele său personal și a rudelor sale indicate mai sus, care conțin date false cu privire la confirmarea faptului repartizării în anii 1997-1999 persoanelor respective în proprietate privată a cotelor echivalente de terenuri agricole și cu privire la temeiul repartizării cotelor de teren agricol echivalent în baza deciziilor administrației publice locale inexistente, după cum urmează: -Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren agricol cu numărul cadastral *****, cu suprafața de 5,0261 ha, care de fapt aparținea administrației publice locale, cu prețul normativ de vânzare-cumpărare în sumă de 49631, 20 lei, pretins a fi repartizat ex primarului Maliovanîi Mihail care deținea funcția de primar a comunei Mihailovca prin Decizia inexistentă a primăriei comunei Mihailovca nr. 1.2 din 20.02.1997; -Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren numărul cadastral *****, cu suprafața de 0,945 ha, care de fapt aparținea ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți”, cu prețul normativ de vânzare-cumpărare în sumă de 11 444,39 lei pretins a fi repartizat prin Decizia primăriei comunei Mihailovca nr. 1.2 din 20.02.1997 lui *****, soacra primarului Maliovanîi Mihail. Ulterior, în baza certificatului de moștenitor legal din data de 08.09.2010 *****, soția ex-primarului *****, a devenit proprietară a terenului respectiv; -Titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de terenuri agricole cu numerele cadastrale *****, cu suprafața de 1,4508 ha și nr. *****, cu suprafața de 0,2857, care de fapt aparțineau administrației publice locale cu prețul normativ de vânzare-cumpărare în sumă de 15 137,12 lei și respectiv 2980,89 lei, pretinse a fi repartizate prin Decizia inexistentă a primăriei comunei Mihailovca nr. 1 din 15.03.1997 lui *****, tatăl ex-primarului comunei nominalizate *****, care a decedat la *****, terenuri, care ulterior au fost înregistrate în proprietatea ex-primarului Maliovanîi Mihail, în baza certificatului de moștenitor legal din 27.09.2011; -Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren agricol cu numărul cadastral *****, cu suprafața de 0,8653 ha, care de fapt aparținea administrației publice locale cu prețul normativ de vânzare-cumpărare în sumă de 7254,82 lei, pretins a fi repartizat prin Decizia inexistentă a primăriei comunei Mihailovca nr. 2 din 20.05.1999 lui *****, fratele ex-primarului Maliovanîi Mihail, titluri, pe care acesta le-a semnat personal în calitate de persoană ce deținea funcția de primar al satului Mihailovca, raionul Sîngerei, în temeiul cărora organul cadastral teritorial pe parcursul anilor 2010-2011 a înregistrat dreptul de proprietate a persoanelor nominalizate asupra terenurilor agricole respective, prin care fapt Maliovanîi Mihail a cauzat primăriei satului Mihailovca, actualmente primăria comunei Prepelița, raionul Sîngerei un prejudiciu în valoare totală de 75004 lei și ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Bălți” în sumă de 11 444,39 lei.

Astfel, prin sentință, Maliovanîi Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.332 alin.(1) CP cu liberarea acestuia de pedeapsă penală, în temeiul art.60 alin.(1) lit.a) CP, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Instanța s-a expus și privitor la acțiunea civilă.

Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Bulat Alexandru în interesele inculpatului, pledând pentru achitarea acestuia de sub învinuirea adusă.

În susținerea poziției a invocat, că instanța de judecată a făcut trimitere la o mulțime de norme juridice pe care le-a dat o interpretare eronată în contextual probelor administrate.

Notează, că în rechizitoriu a fost indicat faptul că Maliovanîi Mihail a confecționat Titlurile de Autentificare a Deținătorilor de Terenuri în care se conținea date false cu privire la confirmarea faptului repartizării în anii 1997-1999 tata *****, fratele *****, soacra *****, în proprietate privată a cotelor echivalente de terenuri agricole.

Apărarea face referire la Decizia Consiliului Local nr. 1/2 din 20.02.1997 semnată de către primarul de atunci Maliovanîi Mihail, indicând că această decizie a stat și în continuare stă la baza emiterii mai multor Titluri a deținătorilor de terenuri din satul Mihailovca și nu doar la atribuirea terenurilor rudelor lui Maliovanîi Mihail. Dar cel mai important este faptul că Decizia Consiliului Local nr. 1/2 din 20.02.1997 este în continuare în vigoare, valabilă, care produce efecte juridice. Decizia sus nominalizată nu a fost și nici nu este obiectul precăutării în contencios administrativ. Cu alte cuvinte nu este clar din care considerent instanța de fond are o atitudine critică față de Decizia Administrației publice locale, mai ales că aceasta nu a făcut obiectul examinării nici cauzei penale și nici acțiunii civile în cadrul cauzei penale.

Cu referire la admiterea parțială a acțiunii civile înaintate de Primăria Prepeleța cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 61769,99 lei. Apărarea notează că aceasta a fost unica cerință înaintată de către reprezentantul Primăriei Prepeleța, cerință care a fost admisă pe deplin. Astfel, Primăria Prepeleța nu a înaintat vre-o careva acțiune civilă în cadrul examinării cauzei penale în privința lui Maliovanîi Mihail, fapt ce se confirmă de către materialele cauzei penale în care nu este vre-o careva acțiune civilă.

Specifică, că Primăria Prepeleța a invocat în cadrul ședinței de judecată o cerință materială în mărime de 61769,96 lei care a fost admisă pe deplin, nefiind clar ce acțiune civilă a admis parțial instanța de fond, când o careva acțiune civilă ca atare nici nu a fost înaintată în instanța de fond.

Menționează, că o situație mai gravă este în privința ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” în beneficiul căreia s-a încasat prejudiciul material în mărime de 11444,39 lei, or, în cadrul examinării cauzei penale reprezentantul ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți”, nu a invocat niciodată cauzarea a careva

prejudiciu. Mai mult ca atât acesta în instanța de fond a menționat faptul că ÎS "Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți" nu are careva prejudicii materiale sau de altă natură, neînaintând în acest sens acțiune civilă.

Invocă, că nu s-a elucidat faptul cui aparțin sau trebuie să aparțină aceste terenuri agricole. Ori, aceste terenuri agricole aparțin Primăriei Prepelita ori ele aparțin ÎS "Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți", și cine până la urmă a fost prejudiciat prin așa numitele acțiuni ilegale ale lui Maliovanîi Mihail.

În instanța de apel inculpatul și apărătorul acestuia, au pledat pentru admiterea apelului pe motivele invocate, acuzarea a solicitat respingerea apelului ca nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Verificând cererea de apel declarată în raport cu materialele cauzei prezentate spre examinare și prevederile Legii, ascultând părerile participanților la proces, Colegiul a ajuns la concluzia, că apelul urmează a fi respins ca nefondat, respectiva soluție fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.415 alin.(1) pct.1) lit.c) CPP, potrivit căroră, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: *...respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...apelul este nefondat.*

Colegiul reține dispozițiile art.414 alin.(1,6), art.413 alin.(3) și art.414 alin.(6) CPP, potrivit căroră urmează să verifice legalitatea hotărârii atacate sub aspectele relatate în cererea de apel, adică prin prisma probelor prezentate să rețină dacă și-au găsit sau nu confirmare temeiurile invocate de către apelant. Respectiv, la emiterea soluției Colegiul penal urmează să se bazeze pe probele administrate de către instanța de fond, verificate în instanța de apel.

Astfel, în urma verificării probatoriului prin prisma prevederilor art.100 alin.(4) și art.101 alin.(1,2) CPP, Colegiul penal concludă, că probele pe care se întemeiază acuzațiile aduse lui Maliovanîi Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) CP corespund cerințelor legale, prin prisma acestora sunt stabilite aspectele de fapt și de drept ale cauzei. Probele administrate în cadrul prezentei cauze penale formează un ansamblu probatoriu, prin care se dovedește pe deplin vinovăția lui Maliovanîi Mihail în fapta adusă lui în învinuire, totodată fiind totalmente combătute argumentele apărării despre prezența temeiurilor de achitare a inculpatului.

În susținerea poziției, Colegiul penal notează, că art.332 alin.(1) CP incriminează înscrierea de către persoana publică în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor asemenea documente, dacă acțiunile sunt săvârșite din interes material sau alte interese personale.

În acest context, Colegiul penal reține că, prin acțiunile imputate lui Maliovanîi Mihail, sunt întrunite elementele obiective și subiective ale infracțiunii prevăzute de art.332 alin. (1) CP.

Astfel, obiectul juridic special al infracțiunii îl constituie relațiile sociale referitoare la activitatea corectă, legală și autentică a autorităților publice, precum și încrederea publică în autenticitatea și veridicitatea documentelor oficiale întocmite sau autentificate de persoanele publice în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

În cauza examinată, aceste relații sociale au fost afectate prin introducerea în titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren a unor date care nu corespundeau situației juridice reale a terenurilor și prin indicarea unor acte administrative ca temei al dobândirii dreptului, acte care nu au fost identificate. Titlurile de autentificare nu constituiau simple înscrisuri cu caracter informativ. Ele erau documente oficiale destinate să confirme și să producă efecte juridice asupra dreptului de proprietate asupra terenurilor, fapt confirmat de existența dosarelor cadastrale și de înscrierea ulterioară a drepturilor în Registrul bunurilor imobile. În dosar se regăsesc copiile și originalele dosarelor cadastrale pentru terenurile cu numerele *****, *****, *****, ***** și *****. Prin urmare, atingerea adusă obiectului juridic nu este una abstractă, ci rezultă din faptul că documentele oficiale au fost utilizate pentru a crea aparența existenței unor drepturi de proprietate asupra unor terenuri.

Subiectul activ al infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) CP este unul special, respectiv persoana publică prevăzută de norma de incriminare, care dispune de competența de a întocmi, semna, autentifica sau perfectă documentele oficiale în cauză. Din situația de fapt stabilită rezultă că Maliovanii Mihail exercita, în perioada relevantă, funcția de primar al localității Mihailovca, funcție în exercitarea căreia avea atribuții legale privind administrarea treburilor publice locale și documentarea actelor autorității administrației publice locale. Caracterul special al subiectului rezultă, în primul rând, din funcția deținută de inculpat, iar în al doilea rând din rolul concret pe care acesta l-a exercitat în perfectarea titlurilor.

Relevant este faptul că probele demonstrează că titlurile de autentificare au fost prezentate personal primarului pentru semnare. Martorul a relatat că toate titlurile de autentificare a deținătorilor de terenuri, în perioada în care inculpatul se afla în funcție, erau perfectate și prezentate pentru semnare personal primarului Maliovanii Mihail. Mai mult, chiar apărarea nu contestă faptul esențial că inculpatul a semnat personal titlurile în calitate de primar. Astfel, condiția privind subiectul special este demonstrată atât prin actele privind exercitarea funcției de primar, cât și prin documentele oficiale care poartă semnătura inculpatului. Prin urmare, Maliovanii Mihail, în virtutea funcției, avea competența și calitatea de a autentifica documentele respective.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) CP constă, în modalitățile alternative prevăzute de lege, în: înscrierea în documentele oficiale a

unor date vădit false; sau falsificarea unor asemenea documente, cu condiția existenței interesului material sau a altui interes personal.

La caz, este relevantă în special prima modalitate – înscrierea în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și acțiunea de falsificare prin organizarea și perfectarea documentelor.

Colegiul penal reține că titlurile de autentificare constituie documente oficiale și conțineau date referitoare la repartizarea unor cote de teren și la temeiul juridic al acestei repartizări. Titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren sunt documente oficiale întrucât sunt emise și autentificate în cadrul procedurii administrative de atribuire și confirmare a dreptului asupra terenurilor și sunt apte să producă consecințe juridice.

În speță, acest caracter este confirmat de faptul că titlurile au fost incluse în dosarele cadastrale, iar în baza lor drepturile asupra terenurilor au fost ulterior înregistrate în Registrul bunurilor imobile. Prin urmare, nu poate fi reținută alegația apărării precum că ar fi vorba doar despre documente tehnice sau simple înscrisuri administrative.

Referitor la caracterul fals al datelor, Colegiul penal indică că acesta rezultă, în principal, din necorespunderea dintre ceea ce atestă titlurile și situația juridică reală stabilită prin probe. Respectiv, în cazul terenului nr. cadastral *****, cu suprafața de 5,0261 ha, titlul indica atribuirea acestuia inculpatului în baza Deciziei nr.1.2 din 20.02.1997. În cazul terenului nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,945 ha, titlul indică atribuirea terenului lui ***** în baza aceleiași decizii, deși terenul aparținea ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți”; ulterior, terenul a ajuns în proprietatea soției inculpatului prin moștenire. În cazul terenurilor nr. cadastrale ***** și *****, titlurile indicau ca beneficiar pe *****, tatăl inculpatului, deși acesta decedase la *****. Ulterior, terenurile au fost înregistrate în proprietatea lui Maliovanii Mihail prin moștenire. În cazul terenului nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,8653 ha, titlul indica atribuirea acestuia lui *****, fratele inculpatului, în baza Deciziei nr. 2 din 20.05.1999.

Prin urmare, falsul nu se rezumă la eventuale greșeli materiale în completarea documentelor. Este vorba despre date care priveau însuși temeiul juridic al dobândirii proprietății.

Colegiul penal notează, că un element esențial pentru stabilirea falsității îl constituie probele arhivistice. Astfel, specialistul *****, șef al arhivei raionale Sîngerei, a explicat că documentele existente în arhivă cu nr. 1/2 din 20.02.1997 și nr. 1/2 din 25.02.1997 sunt decizii ale comisiei funciare, dar nu decizii ale Consiliului comunal. Totodată, deciziile Consiliului comunal indicate în titluri nu au fost identificate, fapt confirmat și prin informația Serviciului arhivă Sîngerei nr. 97 din 19.03.2020, potrivit căreia deciziile Consiliului local pentru anii 1997–1999 nu au fost transmise la păstrarea de stat, însăși procesele-verbale ale ședințelor au

fost transmise, iar deciziile nr.1.2 din 20.02.1997, nr.1 din 15.03.1997 și nr.2 din 20.05.1997 nu au fost regăsite în actele predate spre păstrare.

De asemenea, Colegiul penal rezumă, că important este că titlurile nu indică generic existența unei repartizări, ci indică precis numărul și data actului administrativ în baza căruia terenul ar fi fost atribuit. Prin urmare, dacă actul indicat drept temei juridic nu poate fi identificat, iar celelalte documente nu confirmă atribuirea respectivă, neconcordanța privește un element esențial al documentului oficial.

E de menționat, că Maliovanii Mihail exercita funcția de primar, iar documentele erau prezentate spre semnare personal acestuia. Martorul ***** a declarat că, în perioada aflării inculpatului în funcție, titlurile erau perfectate și prezentate personal primarului pentru semnare. În plus, nu este vorba despre un singur document, ci despre mai multe titluri, întocmite în ani diferiți, în privința unor persoane apropiate inculpatului. Caracterul vădit fals rezultă, între altele, din împrejurarea că unul dintre titluri era întocmit pe numele unei persoane – ***** – decedată încă în anul *****, iar această împrejurare nu poate fi echivalată cu o eroare tehnică, fiind incompatibilă cu realitatea obiectivă, despre care nu putea să nu cunoască primarul, rudă a persoanei decedate.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul penal notează că infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (1) CP presupune intenție, iar norma impune suplimentar ca fapta să fie săvârșită din interes material sau din alte interese personale.

În cauza examinată, intenția inculpatului rezultă nu dintr-o simplă prezumție, ci din coroborarea următoarelor circumstanțe, inculpatul exercita funcția de primar și cunoștea procedura de repartizare a terenurilor, titlurile au fost semnate personal de inculpat, în titluri au fost indicate acte administrative concrete drept temei al atribuirii, actele respective nu au fost identificate, terenurile au fost atribuite inculpatului însuși și unor membri apropiați ai familiei sale, în unul dintre cazuri beneficiarul indicat în titlu era decedat, în alte cazuri terenurile aparțineau administrației publice locale sau statului, ulterior, anumite terenuri au ajuns în proprietatea inculpatului ori a soției sale, acțiunile au fost repetate în perioada 1997–1999. Acest ansamblu de circumstanțe permite de a concluziona că inculpatul a cunoscut caracterul necorespunzător al datelor și a urmărit ca documentele să producă efectele juridice corespunzătoare unor acte autentice.

Interesul material rezultă în primul rând în cazul terenurilor care au ajuns ulterior în patrimoniul inculpatului. În privința terenurilor cu nr. cadastrale ***** și *****, acestea au fost atribuite formal tatălui inculpatului, *****, decedat în anul *****, iar ulterior au fost înregistrate în proprietatea lui Maliovanii Mihail prin certificatul de moștenitor legal din 27.09.2011. În privința terenului cu

nr.cadastral *****, acesta a fost atribuit lui *****, soacra inculpatului, iar ulterior, în baza certificatului de moștenitor, a ajuns în proprietatea soției inculpatului.

Prin urmare, există o legătură obiectivă între falsificarea documentelor și obținerea sau crearea posibilității de dobândire a unor avantaje patrimoniale de către inculpat și familia sa.

De asemenea, Colegiul penal notează, că prejudiciul material nu constituie, în sine, un semn obligatoriu al componenței prevăzute de art. 332 alin. (1) CP. Prin urmare, pentru existența infracțiunii nu este necesar să se demonstreze prejudiciul într-o anumită valoare, deoarece art. 332 alin. (1) nu condiționează răspunderea penală de producerea unui prejudiciu material concret.

Totuși, în prezenta cauză, prejudiciul are valoare probatorie și relevanță pentru latura civilă, întrucât confirmă consecințele patrimoniale ale documentelor false.

Prin urmare, instanța de apel constată că în acțiunile lui Maliovanîi Mihail sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) CP.

Din considerentele expuse, Colegiul penal rezumă că nu poate fi acceptată teza apărării potrivit căreia faptele ar constitui simple erori administrative sau neregularități de evidență funciară. Relevanța penală rezultă din cumulul elementelor: documente oficiale, date obiectiv false, cunoașterea caracterului fals de către autor, semnarea documentelor în exercitarea funcției de primar și urmărirea unui interes material/personal.

Prin urmare, argumentele apărării referitoare la inexistența intenției, la caracterul pretins legal al atribuirii terenurilor și la faptul că inculpatul ar fi avut doar un rol formal în semnarea titlurilor urmează a fi respinse ca nefondate, întrucât sunt infirmate de titlurile propriu-zise, dosarele cadastrale, actele arhivistice, registrele funciare, actele succesoriale, declarațiile martorilor și actele privind situația juridică a terenurilor, analizate în coroborare.

Colegiul penal reține, că un argument al apărării constă în susținerea că terenurile în litigiu ar fi fost repartizate încă în anul 1992, anterior dobândirii de către inculpat a funcției de primar, iar titlurile eliberate ulterior doar ar fi reflectat situația existentă anterior. Această invocare este lipsită de esență, or, deși în unele registre și documente se regăsesc mențiuni privind existența unor cote de teren, probele administrate demonstrează că pentru perfectarea titlurilor de autentificare au fost indicate în mod concret anumite acte administrative din anii 1997–1999. Or, tocmai aceste acte constituie temeiul juridic indicat în titlurile ulterior eliberate.

Astfel, în privința terenului cu nr. cadastral *****, titlul de autentificare nr. 013030 din 14.04.1997 indică drept temei decizia nr. 1/2 din 20.02.1997. Totodată, din materialele arhivistice rezultă că documentul prezentat de inculpat și invocat ca fiind decizia Consiliului comunal Mihailovca nu conține lista persoanelor cărora li

s-ar fi atribuit terenul și nu permite identificarea deplină a temeiului concret al atribuirii suprafeței de 5,0261 ha. Specialistul *****, șef al arhivei raionale Sîngerei, a precizat că documentul existent în arhivă este o decizie a comisiei funciare, dar nu o decizie a consiliului comunal, iar actele solicitate de organele de urmărire penală ca fiind deciziile consiliului nr. 1/2 din 20.02.1997, nr. 1 din 15.03.1997 și nr.2 din 20.05.1999 nu au fost identificate în arhivă. Prin urmare, apărarea nu poate opune simpla existență a unei evidențe a cotelor de teren existenței sau inexistenței actului juridic concret care a stat la baza emiterii titlurilor. Cele două împrejurări sunt distincte. Faptul că anumite persoane figurau în listele generale ale deținătorilor de cote nu demonstrează, prin el însuși, că acestea aveau dreptul la suprafețele concrete și că titlurile au fost întocmite în temeiul unor decizii reale, legal adoptate.

De altfel, chiar declarațiile inculpatului confirmă că el personal a semnat titlurile și a aplicat sigiliul primăriei, susținând că acest lucru se făcea după semnarea lor de către inginerul cadastral și secretar. Prin urmare, participarea sa la perfectarea documentelor oficiale nu este contestată. Ceea ce contestă inculpatul este caracterul fals al datelor înscrise și existența intenției.

În acest sens, Colegiul penal reține declarația specialistului *****, care a examinat documentele și a constatat că titlul lui Maliovanîi Mihail indica o suprafață de aproximativ 5,02 ha, în condițiile în care suprafața medie a unei cote de teren în cadrul programului „Pământ” era considerabil mai mică. Specialistul a indicat că, potrivit datelor privind bonitatea terenului și documentelor examinate, suprafața care putea constitui o cotă nu putea justifica suprafața de 5,0261 ha atribuită inculpatului, fiind constatată o diferență substanțială.

Este irelevantă și invocarea apărării potrivit căreia datele din titluri au fost introduse de Institutul de proiectări, iar inculpatul doar le-a semnat. Împrejurarea că datele tehnice puteau fi completate de alte persoane nu exclude răspunderea persoanei publice care a autentificat și a semnat documentul oficial, or, aceasta cunoștea caracterul necorespunzător al datelor și a urmărit producerea efectelor juridice ale documentului. Or, în cauză, semnătura inculpatului pe titluri, coroborată cu funcția deținută și cu caracterul vădit necorespunzător al unor date indicate drept temei juridic al atribuirii, constituie un element probator relevant pentru stabilirea rolului său în perfectarea documentelor.

În ceea ce privește terenurile atribuite lui *****, instanța de apel reține că materialele cauzei stabilesc obiectiv faptul că acesta a decedat la *****. Totodată, titlurile aferente terenurilor cu nr. cadastrale ***** și ***** au fost eliberate în anul 1997 pe numele lui *****, fiind indicate acte administrative din 1997 drept temei al acestora, iar ulterior terenurile au fost înregistrate prin moștenire în patrimoniul lui Maliovanîi Mihail.

Apărarea a invocat faptul că drepturile asupra cotei ar fi putut fi transmise prin moștenire. Or, această explicație nu înlătură caracterul fals al întocmirii titlului pe numele unei persoane decedate cu mai mulți ani înainte. Mai mult, norma legală invocată de prima instanță privea transmiterea spre moștenire a cotei care revenea persoanei decedate după data de referință prevăzută de lege, situație care nu corespunde cazului lui *****, decedat în anul *****. Prin urmare, succesiunea ulterioară a dreptului asupra terenurilor nu transformă retroactiv într-un act legal titlul întocmit pe numele unei persoane care, la momentul relevant, nu mai era în viață.

Aceeași concluzie se impune și în privința terenului atribuit lui *****, or, din materialele cauzei rezultă că titlul a fost emis în anul 1999, iar dreptul asupra terenului a fost ulterior înregistrat în anul 2010. Totodată, actele examinate indică faptul că ***** nu figura în evidențele fostului colhoz Mihailovca, era stabilit în *****, nefiind întrunite condițiile legale pentru atribuirea cotei respective, fapt reținut și în concluziile controlului financiar.

Este lipsită de temei juridic și invocarea apărării referitor la *****, potrivit căreia aceasta ar fi avut dreptul la teren în temeiul unor acte adoptate cu ocazia strămutării populației în legătură cu construcția lacului Costești-Stânca, or, documentele prezentate de inculpat – procesul-verbal din 26.07.1974 și dispoziția Consiliului de Miniștri al RSS Moldovenești din 06.10.1976 – nu confirmă existența unui drept concret al ***** asupra unei cote de teren în comuna Mihailovca. Mai mult, terenul cu nr. cadastral *****, este amplasat în fondul forestier și figurează în documentația aferentă ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți”. Specialistul ***** a indicat că terenul a fost atribuit lui ***** printr-un titlu al cărui temei administrativ nu a fost identificat în arhivă, iar datele cadastrale și documentele privind destinația terenului îl plasează în proprietatea publică a statului.

În acest context, Colegiul penal reține și declarația martorului *****, care a participat la procesul de repartizare a terenurilor. Acesta a confirmat că inculpatul, deși nu făcea parte formal din comisia de privatizare și repartizare, în calitate de primar reprezenta persoana în jurul căreia se soluționau problemele respective și a relatat despre atribuirea de terenuri unor membri ai familiei inculpatului care, în opinia sa, nu întruneau condițiile pentru a beneficia de cote. Martorul a arătat inclusiv că listele persoanelor erau întocmite de primărie, iar repartizarea se făcea în baza indicațiilor primarului.

În coroborare cu declarațiile în cauză vin și declarațiile martorului *****, specialist în reglementarea regimului funciar, care a explicat mecanismul de stabilire a cotei de teren, bonitatea, amplasarea terenurilor și datele existente în registrele primăriei. Acesta a confirmat că terenul cu nr. cadastral ***** figura ca proprietate a lui Maliovanîi Mihail, însă nu exista un act din care să rezulte

atribuirea unei cote de asemenea dimensiuni, de asemenea, a confirmat că terenul atribuit lui ***** se afla pe un sector de teren aparținând statului, iar în privința terenului lui ***** nu exista o justificare documentară clară a modului în care acesta fusese împroprietărit.

Prin urmare, susținerea apărării că toate terenurile ar fi fost atribuite în mod legal încă din anul 1992 este contrazisă de propriul conținut al documentelor ulterioare, în care drept temei sunt indicate acte din 1997–1999, precum și de lipsa actelor administrative corespunzătoare în fondurile arhivistice.

La caz, Colegiul penal reține și raportul din 23.02.2021, care reprezintă rezultatul verificării unor documente primare, inclusiv titluri de autentificare, registre, informații cadastrale, acte privind bonitatea terenurilor și documente privind repartizarea cotelor. Specialistul ***** a explicat în instanță metodologia de calcul și a precizat că s-a bazat pe datele și documentele prezentate de specialistul funciar al primăriei, precum și pe actele existente în dosar. Raportul nu este singurul mijloc de probă care confirmă existența unor neregularități. Concluziile acestuia sunt susținute de documentele cadastrale, de răspunsurile arhivei, de listele proprietarilor cotelor de teren, de actele privind statutul terenurilor și de declarațiile persoanelor audiate. Relevant este și faptul că inculpatul a contestat raportul, însă contestația sa a fost examinată, iar din informația Inspecției financiare din 12.03.2021 rezultă că aceasta a fost respinsă.

Un aspect important este și lipsa deciziilor la care se face referință în titlurile contestate, or, titlurile în litigiu indică în mod expres numerele unor asemenea decizii ca temei al dobândirii dreptului, iar verificarea fondurilor arhivistice nu a confirmat existența unora dintre aceste acte. Specialistul arhivei a confirmat că deciziile indicate de organele de urmărire penală nu au fost identificate, iar documentul existent cu nr. 1/2 din 20.02.1997 avea natura unei decizii a comisiei funciare, nu a consiliului comunal. În acest context, instanța de apel apreciază că nu este vorba despre o simplă insuficiență administrativă de păstrare a actelor, ci despre o neconcordanță concretă între temeiul juridic indicat în documentele oficiale și actele administrative care pot fi verificate obiectiv.

Astfel, Colegiul penal reține, că inculpatul deținea funcția de primar, documentele oficiale au fost întocmite pentru sine și pentru membri apropiați ai familiei, în titluri au fost indicate ca temei acte administrative care nu au putut fi identificate, în unele cazuri beneficiarii nu întruneau condițiile pentru atribuirea cotelor, în cazul lui ***** , titlurile au fost emise pe numele unei persoane decedate cu mai mulți ani înainte, iar în cazul lui ***** suprafața înscrisă în titlu depășea substanțial suprafața unei cote obișnuite. Aceste împrejurări, analizate împreună, depășesc nivelul unei simple erori administrative.

Respectiv, probatoriul administrat dă temei de a rezuma, că în perioada în care Maliovanii Mihail exercita funcția de primar au fost perfectate și semnate

documente oficiale privind atribuirea unor terenuri, în documentele respective au fost indicate temeuri administrative care nu au fost confirmate prin fondurile arhivistice, beneficiarii unor asemenea acte erau persoane apropiate inculpatului, inclusiv acesta personal, pentru unele terenuri beneficiarii nu întruneau condițiile legale de atribuire, iar ulterior drepturile asupra terenurilor au fost înregistrate în registrele cadastrale și, în anumite cazuri, au ajuns în patrimoniul inculpatului prin moștenire.

Prin urmare, motivele invocate în apel privind inexistența falsului, atribuirea terenurilor încă în anul 1992, legalitatea drepturilor beneficiarilor, existența unor temeuri administrative și lipsa intenției inculpatului reprezintă, în esență, o reevaluare subiectivă a unor probe deja examinate de instanța de fond și nu sunt de natură să răstoarne concluzia acesteia.

Instanța de apel apreciază ca neîntemeiate și argumentele apărării referitoare la pretinsa lipsă a prejudiciului cauzat ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” și la neclaritatea apartenenței terenului cu numărul cadastral *****, or, împrejurarea că reprezentantul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” nu a formulat acțiune civilă și a declarat că întreprinderea nu pretinde repararea unui prejudiciu nu poate conduce, prin ea însăși, la concluzia inexistenței faptului prejudiciabil stabilit prin probele administrate. Acțiunea civilă și existența prejudiciului cauzat care este reținut în concluziile de învinuire, sunt instituții distincte, iar renunțarea la valorificarea pretențiilor civile nu transformă terenul în bun aparținând legal beneficiarului titlului și nu conferă legalitate documentului întocmit.

Totodată, alegația apărării potrivit căruia nu ar fi fost stabilit dacă terenul aparținea Primăriei com. Prepelița sau ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” nu este de natură să înlăture răspunderea penală a inculpatului. Din probele administrate rezultă că, indiferent de delimitarea dreptului de proprietate asupra terenului, acesta nu putea fi atribuit persoanei indicate în titlul de autentificare în temeiul unei decizii a primăriei care, potrivit probelor, nu a existat.

Prin urmare, problema determinantă nu este cine urma eventual să dobândească terenul în viitor, ci dacă inculpatul, în calitate de primar, avea un temei juridic real pentru a consemna în titlul de autentificare că terenul fusese repartizat printr-o anumită decizie a primăriei. Or, probele privind lipsa deciziei indicate, conținutul titlului de autentificare, datele cadastrale și împrejurările înregistrării ulterioare a dreptului de proprietate demonstrează caracterul fals al datelor înscrise.

Instanța de apel constată că probele se completează reciproc și formează un ansamblu probator suficient de coerent pentru a exclude o explicație alternativă rezonabilă cu privire la caracterul întâmplător sau pur administrativ al neconcordanțelor constatate. În aceste condiții, nu există temei pentru a

concluziona că instanța de fond ar fi apreciat arbitrar probele ori că ar fi întemeiat soluția de condamnare pe simple presupuneri.

În lumina considerațiunilor expuse în prezenta decizie și prevederilor legale citate, Colegiul a conchis asupra netemeinicieii cerințelor invocate în cererea de apel declarată în prezenta cauză penală, din care motiv apelul urmează a fi respins ca nefondat, iar sentința menținută fără modificări ca fiind una întemeiată și eficient motivată.

În temeiul art.415 alin.(1) pct.1) lit.c) CPP, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Apelul declarat de către avocatul Bulat Alexandru împotriva sentinței Judecătorei Bălți sediul Sîngerei din 08.12.2023, se respinge ca nefondat, cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală adoptată și dispozitivul ei pronunțat public la 01.09.2026.

Președintele ședinței:

Judecător:

Judecător:

Copia corespunde originalului.